

en mindre grad af ressourcespild på hele området. Så det er det, der er vores udgangspunkt, altså at glasuren, gennemsigtigheden og samordningen af systemerne ser meget fornuftige ud. Men skal man sige ja tak til hele kagen bare på baggrund af glasuren? Det er vi nok noget i tvivl om. Derfor vil vi dykke ned i det og følge under udvalgsarbejdet, om den kage ikke i den sidste ende skal have nogle andre ingredienser, så den kommer til at være spiselig også for Det Radikale Venstre.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Der er over 1 million ufaglærte i den danske arbejdsstyrke, hvilket er over en tredjedel af den samlede arbejdsstyrke. Over halvdelen af de ufaglærte har aldrig nogen sinde fået efteruddannelse, og samtidig er de ufaglærtes uddannelsesfrekvens faldende. Danske KAD-kvinder er blandt Europas mindst efteruddannede.

Det er den udfordring, vi står over for, når snakken handler om voksen- og efteruddannelse, nemlig at der er en meget stor gruppe mennesker i det danske samfund, der har et stigende behov for voksen- og efteruddannelse, et behov, som ikke bliver dækket i dag.

Efteruddannelsesaktiviteterne for netop den gruppe er faldet som en af de eneste i de senere år. I det hele taget er antallet af efteruddannelsesaktiviteter styrtdykket i disse år.

Kl. 17.35

Det skyldes for det første virksomhedernes mindre forbrug af efteruddannelse til de kortuddannede; for det andet den tidligere regerings arbejdsmarkedsreformers massive besparelser på løn, materialer, efteruddannelse af lærere osv. på AMU-kurserne og åben uddannelses-kurserne; for det tredje den faldende arbejdsløshed og de voldsomme indskrænkninger i lediges ret til uddannelse.

Samtidig må vi konstatere, at efteruddannelsessystemet i dag ikke giver tilstrækkelig gode muligheder for de ufaglærte. Lad mig bare nævne, at 75 pct. af deltagerne på AMU-kurserne har en eller anden form for erhvervsuddannelse i forvejen, og 80 pct. af deltagerne på åben uddannelse har en eller anden form for erhvervsuddannelse i forvejen. Det er et efteruddannelsessystem, som er lavet primært til de ufaglærte, men det er ikke dem, der bruger det. Eller også får de ikke lov til at bruge det, det er lidt svært at gennemskue.

Umiddelbart synes jeg, at der kan identificeres to hovedårsager til det her, nemlig pædagogiske og organisatoriske.

Kursernes udformning, altså undervisningsformen, har et stort medansvar for, om folk ønsker at tage efteruddannelse. Mange ufaglærte har ikke de bedste erfaringer fra skolebænken og har måske ikke den store lyst til at begive sig hen på sådan en igen. Samtidig er det næppe alle kurser, der bevidst henvender sig til den gruppe af ufaglærte, som ikke selv er motiveret for at tage en efteruddannelse.

Der er i den forbindelse to læringsmiljøer i forhold til efteruddannelse. Der er det på uddannelsesinstitutionen, og så er der det på virksomheden, og begge har fordele og ulemper.

På uddannelsesinstitutionen kan det almene aspekt komme ind i billedet, men undervisningen kan forekomme mere eller mindre relevant for den enkelte. På virksomheden vil undervisningen til gengæld være meget relevant i forhold til arbejdssituationen, men til gengæld kan den være ganske ensporet i retning af generel opkvalificering i forhold til den enkelte. Generelt må man jo sige, at en kombination af de to typer af læringer vil være den bedste, altså uddannelse og praksis.

VU-reformen indførte den forberedende voksenundervisning som en slags opkvalificering til efteruddannelse, en vigtig erkendelse og teoretisk et ganske fornuftigt skridt. I dag står vi så med det tredje af regeringens forslag til ændring af voksen- og efteruddannelse. Først sparer man pengene, det var i forbindelse med finansloven og AOF-loven, og så laver man en ny struktur for uddannelserne, og nu kommer der så et forslag om indhold og målsætninger for uddannelsesindsatsen. Det er altså stadig væk den fuldstændig omvendte måde at lave lovgivning på.

For os at se ligger de her forslag fint i tråd med regeringens øvrige uddannelsespolitik, specielt når det gælder voksen- og efteruddannelse, altså mere brugerbetaling og mindre almene tilbud, mere virksomhedsstyrede tilbud og en generel snæver markedstilgang, som giver dårligere uddannelse. Der er altså en række elementer i lovforslaget, der trækker i den forkerte retning, herunder skal jeg nævne en indsnævring af formålet med AMU, en fastholdelse af deltagerbetaling, flere grupper, som afskæres fra efteruddannelse, herunder laboranterne, en stigende udlicitering og en prioritering af EUD over for AMU. Og der skal jeg sige, at vi i Enhedslisten gerne så, at det gik i en anden retning.